

Ulighed i sundhed i Ishøj Kommune

- herunder overblik over brugen af speciallæger.

I Ishøj Kommune lever mange mennesker med en u hensigtsmæssig sundhedsadfærd, mental mistrivsel og en eller flere kroniske sygdomme, langt flere end det generelt er tilfældet i Region Hovedstaden. I Ishøj Kommune oplever vi således helt konkret at være ramt af ulighed i sundhed.

Vi er særligt udfordret i forhold til vores andel af borgere med diabetes. Vi er den kommune i Region Hovedstaden med den største andel af borgere med diabetes, hele 8,2 % mod 5 % i regionen. Hver 5 Ishøj borger over 65 år har diabetes, 20,1 %, hvor andelen for regionen i samme aldersgruppe ligger på 13,6 %.

Nedenstående figur viser således også, at vi har væsentlig flere indlæggelseskrævende borgere med diabetes. Vi havde i 2018 næsten dobbelt så mange hospitalsudskrivinger med diagnosen diabetes, type 2, end det var tilfældet for hele regionen.

Ishøj Kommune medfinansierer en andel af regionernes udgifter til behandling af kommunens borgere i sygehusvæsenet og praksissektoren. Generelt betaler kommunen en procentdel af behandlingsprisen inden for rammerne af et medfinansieringsloft for den enkelte behandling. Det kaldes *den kommunale medfinansiering* (KMF). Prissætningen sker ud fra forskellige taktssystemer, alt efter om behandlingen foregår i somatikken¹, psykiatrien eller praksissektoren², og efter aldersgrupper.

Tabel 1. Diabetes-2 i Ishøj og Region Hovedstaden, 2018.

	Diabetes-2		
	Antal udskrivinger	Kommunal medfinansiering	Antal unikke personer
Ishøj	1.794	1.094.079	272
pr. 1.000 borgere	78	47.593	12
Region Hovedstaden	71.062	52.069.315	13.772
pr. 1.000 borgere	39	28.568	8

Kilde: eSundhed og Danmarks Statistik.

I 10 ud af 15 af de opgjorte kroniske sygdomme i Region Hovedstadens sundhedsprofil 2017 ligger Ishøj Kommune over regionsgennemsnittet. Udover diabetes ligger vi også væsentlig højere i forhold til andelen af borgere med slidgigt, ryg sygdomme og hyppig hovedpine/migræne (dog ikke baseret på registerdata men spørgeskemaundersøgelse).

¹ Dvs. når en patient er i kontakt med sygehusvæsenet og modtager behandling for sygdom med fysiske symptomer.

² Også kaldet sygesikring, dvs. når en patient modtager behandling leveret af privatpraktiserende sygesikringsydere, så som almen praktiserende læger, speciallæger, fysioterapeuter, øjenlæger mv.

Sundhedsadfærd og risikofaktorer

- 20 % af Ishøj borgerne ryger dagligt, mod 16 % i regionen. Væsentlig flere mænd end kvinder ryger: 25 % af mændene i Ishøj Kommune ryger dagligt mod 18 % i regionen
- 19 % af Ishøj borgerne har usunde kostmønstre, mod 12 % i regionen
- 20 % af Ishøj borgerne er svært overvægtige, mod 13 % i regionen. Ishøj: Mænd 21 % (RH: 14 %), kvinder: 20 % (RH 13 %)
- 22 % af Ishøj borgerne har det ikke godt³, dårlig mental sundhed, mod 15 % i regionen. Særligt slemt er det for vores yngre borgere mellem 16 – 34 år, her afrapporterer 20 % at de ikke har det godt, mod kun 9 % i samme aldersgruppe i regionen.

Oversigt over forbruget af speciallæger, 2018

Nedenstående figur viser brugen af forskellige speciallæger i Ishøj Kommune og i Region Hovedstaden, og således hvor stor forskel der er på, hvor meget borgerne i Ishøj bruger forskellige speciallæger sammenlignet med Region Hovedstaden. Tallene i tabellen er opgjort i henholdsvis antal ydelser og andel kroner til kommunal medfinansiering (KMF). Andelen af ydelser er ikke et udtryk for hvor mange gange borgerne går til lægen, da en behandling eller en konsultation sagtens kan inkludere flere forskellige ydelser.

Som det fremgår i tabellen, så bruger Ishøj borgere langt mere deres praktiserende læge, end den gennemsnitlige borger i Region Hovedstaden. Derimod bruger kommunens borgere i noget mindre grad forskellige speciallæger end borgerne i gennemsnittet gør i Region Hovedstaden. Det er kun børnelæger, reumatologer, ortopædkirurger, neumediciner, kirurger, og i mindre omfang vagtlægehjælp, som kommunens borgere bruger i større udstrækning end den gennemsnitlige borger i Region Hovedstaden. Således bruger kommunens borgere i mindre grad ørelæger, øjenlæger, tandlæger, psykiater, gynækologer, fysioterapeuter og hudlæger.

Det kan synes mærkeligt, at kommunens borgere i mindre grad bruger speciallæger end den gennemsnitlige borger i Region Hovedstaden set i lyset af den dårlige sundhedsprofil, som Ishøj Kommune har, og dermed også i lyset af andelen af borgere med kroniske sygdomme, og generelt somatiske og psykiatriske udfordringer.

Den efterfølgende figur 1. viser en oversigt over hvor mange speciallæger der er pr. 10.000 borgere i de forskellige kommuner i Region Hovedstaden, samt et gennemsnit for regionens kommuner, søjlen som benævnes Region Hovedstaden, samt et gennemsnit for kommunerne på vestegnen⁴. Som det fremgår af figuren, så er det kun Dragør Kommune som har færre speciallæger end Ishøj Kommune og Albertslund Kommune ligger på samme lave niveau som Ishøj. Regionens øvrige kommuner har flere speciallæger pr. borger.

³ mindre godt eller dårligt selv vurderet helbred

⁴ Glostrup, Albertslund, Vallensbæk, Høje-Taastrup, Brøndby og Ishøj kommuner

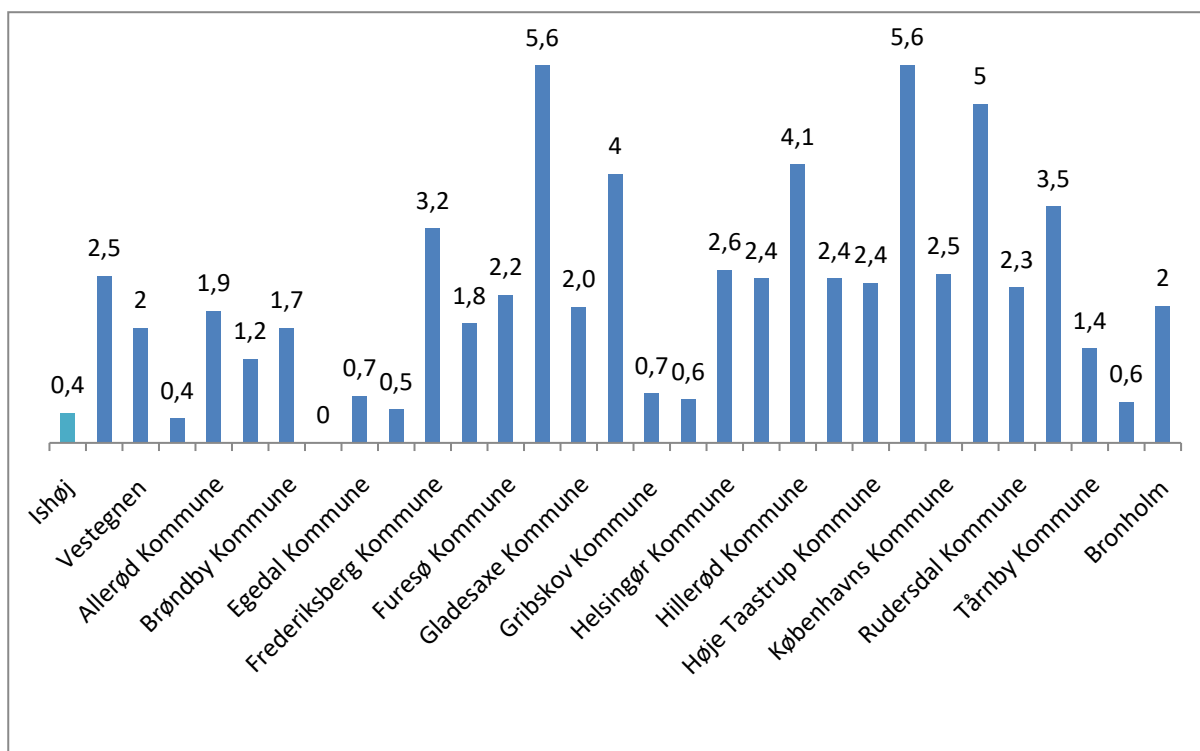

Tabel 2. Brug af speciallæger i Ishøj Kommune og Region Hovedstaden, 2018

	Ishøj		Region Hovedstaden		Forskel	
	Andel ydelser pr. 1.000 borgere	KMF pr. 1.000 borgere	Andel ydelser pr. 1.000 borgere	KMF pr. 1.000 borgere	Andel ydelser pr. 1.000 borgere	KMF pr. 1.000 borgere
Praktiserende læger	6.973	57.272	5.989	50.623	983,7	6.649,5
Hudlæge	271	18.187	296	20.803	-25,6	-2.615,5
Fysioterapi	673	7.409	723	7.575	-50,4	-165,8
Gynækologi/obstetrik	189	14.420	210	16.552	-21,0	-2.132,6
Kirurgi	157	25.118	129	22.004	27,8	3.114,1
Neuromedicin	48	6.531	24	4.172	23,8	2.359,2
Ortopædisk Kirurgi	68	10.866	34	5.090	34,6	5.775,7
Psykiatri	12	609	17	860	-5,2	-251,3
Børnelæge	34	4.280	24	2.940	10,2	1.340,1
Reumatologi	132	11.592	72	5.941	59,5	5.650,3
Tandlægehjælp	1.667	15.695	1.797	17.027	-130,3	-1.331,9
Vagtlægehjælp	28	280	25	277	3,0	3,6
Øjenlægehjælp	271	21.727	323	25.899	-52,8	-4.171,9
Ørelægehjælp	540	32.088	582	34.158	-41,1	-2.069,1
Samlet	13.242	340.590	12.587	336.515	655	4.075

Kilde: eSundhed og Danmarks Statistik

Figur 1. Antal af speciallæger pr. 10.000 borgere i kommunerne i Region Hovedstaden, 2018

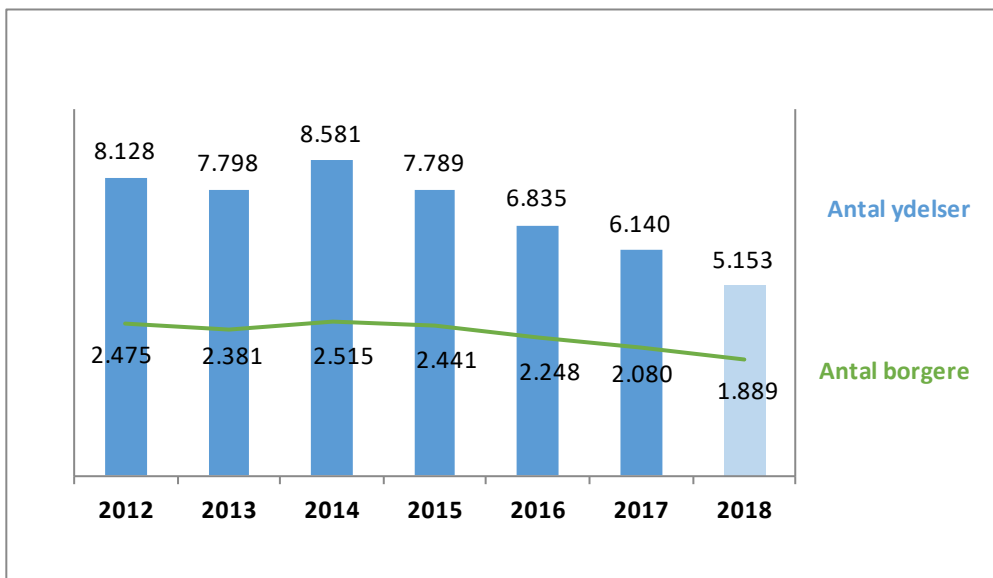

Kilde: Medcom.dk og Danmarks Statistisk

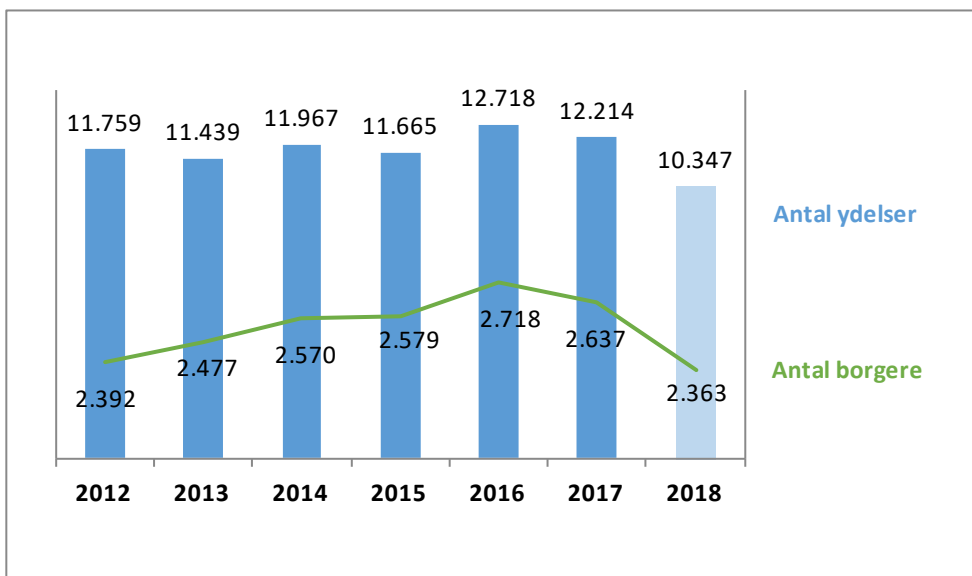
De to nedenstående figurer viser udviklingen i brugen af henholdsvis øjenlæger og ørelæger i Ishøj Kommune i perioden 2012 – 2018 målt på antal ydelser, som borgerne har fået hos speciallægerne samt antallet af borgere. I forhold til øjenlæger har der været et stødt fald i både antallet af ydelser og antallet af borger fra 2014 – 2018. I forhold til ørelæger har der været en stigning frem til 2016, hvorefter der ses et fald, både i forhold til antallet af ydelser og antal af borgere. Det er således generelt et udtryk for, at de to speciallæger i løbet af de seneste par år i mindre grad benyttes af borgerne i Ishøj Kommune.

Figur 2. Udviklingen i brugen af **øjnelæger** i Ishøj Kommune 2012-18

Kilde: eSundhed/KØS

Figur 3. Udviklingen i brugen af **ørelæger** i Ishøj Kommune 2012-18

Kilde: eSundhed/KØS